Személyiségfejlesztés a napköziben
/Klubnapközi/

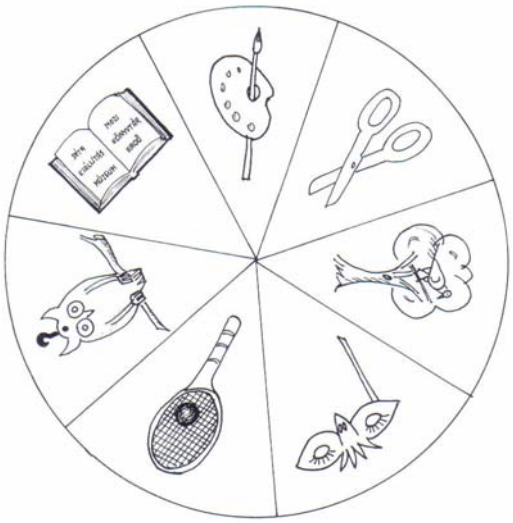

Kossuth Lajos Általános Iskola
Napközis munkaközösség
Nagykőrös

I. Pedagógiai koncepció

Iskolánk a Nagykőrösi Kossuth Lajos Általános Iskola évek óta magas napközis tanulói létszámmal dolgozik, amit az adatlap is igazol. Alsó tagozatunk közel 200-210 gyermeket foglalkoztat 7 napközis csoportban. Így az 1990-es évek végén új feladat hárult a tanulást segítő, szabadidős tevékenység megújítására. Az alsó tagozat nevelése reflektorfénybe került az egész országban, ennek az előszele hozzánk is megérkezett. Új típusú feladata lett az iskolának. Verseny alakult ki a város 5 általános iskolája között. Ma már mindenki által világos, hogy jövőnk kulcsa a versenyképesség. Ha ez fontos, akkor az egyén szintjén ennek a pedagógiai következményeit az iskolai cél és feladatrendszerben is meg kell jelölni. Szerintünk a versenyképesség pedagógiai tartalma a következő lehet:

- Tanulni tudni
- Dolgozni tudni
- Együttműködni tudni
- Az egyén szellemi és fizikai erőforrásait újratermelni tudni
- Küzdeni tudni

Ma a napköziben jó színtér alakítható ki ezek gyakorlására, megtanulására. A pedagógus alkotó munkája az emberformálás. Ebben nemcsak a szakma ismerete, a tapasztalat, hanem saját személyisége is benne van. A pedagógus egy életen át „hivatásos nevelőszülő" is annak minden felelősségével és súlyával. Ezért kell ismernie minden gyereket. Célunk, hogy valamennyi tanítványunk számára az otthont teremtsük meg. Biztosítanunk kell a szabadság érzését úgy, hogy ne legyen anarchia. Gondoskodnunk kell pihenésükről, regenerálódásukról. Meg kell teremtenünk a tanuláshoz a nyugodt körülményeket. Tanulási módszereket kell elsajátíttatnunk. Követendő magatartási formákat kell bemutatnunk.
Az iskolai életből az első 4 év a meghatározó, ami a gyermek későbbi életére kihat. Feladatunk, hogy kialakuljon minden gyerekben a kulcskompetencia, a saját tanulói stratégia, ami örömszerzés kell, hogy legyen! Ma nagyon nehéz teljesíteni a szűkös anyagi feltételek mellett azt a fontos feladatot, hogy a gyerekek az életben való boldoguláshoz az ismereteken túl a kultúra értékeinek megismerésére, megőrzésére és új értékek befogadására képessé tegyük. Ennek a nehéz, de nemes feladatnak próbált munkaközösségünk új formákat, módszereket behozni és alkalmazni a napközi otthon kereteiben.

Iskolánk napközis munkaközössége úgy határozott, hogy új keretek közé helyezi a napköziben folyó szabadidős tevékenységet.
Létrehoztuk a KLUBNAPKÖZIT.

II. A program leírása

A hét egy napján minden napközis csoportban egyszerre, egy időben kezdődnek a szabadidős foglalkozások. A foglalkozások megtartására a pénteki napot tartottuk a legszerencsésebbnek, hogy a hét végén pótolhassák mindazt, amivel esetleg elmaradtak a tanulmányi idő alatt. A tanulmányi idő ezen a napon a program előtt vagy után zajlik. Az osztályvezetők erre a napra kevesebb írásbeli házi feladatot adnak. A szülőket az első szülői értekezlet során értesítjük a programról, így támogatva a foglalkozásokat a hét végén tanulnak, pótolnak gyermekeikkel. A klubnapközi kezdési időpontja 14 óra. A foglalkozások 45 percesek, nyitottak a nem napközis tanulók számára is. Az alsó tagozaton 7 napközis csoportvezető különböző tevékenységi körből választ. Ezután hétről hétre forgószínpadszerűen váltják a nevelők csoportjaikat. Természetesen a pedagógusok az éppen aktuális csoport összetétele, korosztálya, érdeklődési területe vagy az éppen közeledő ünnepek, népszokások szerint készül a tevékenységi körön belül. Így a gyerekek változatos programot kapnak és megismerik az

összes napközis tanító nénit. Tapasztalatunk szerint ez kedvezően hat, mert örömükkel, bánatukkal, problémáikkal megkeresik azt a nevelőt is, aki nem saját csoportjuk vezetője, egységgé kovácsolva a napközit.
Tevékenységi köreink:

1. manuális tevékenység
2. játék, sportjáték
3. rajzolás, festés
4. drámajáték
5. séta, kiállítás, múzeum, mozilátogatás
6. vetélkedő
7. környezetvédelem

A programok megszervezése, anyagszükségletének megoldása a vezető feladata. A csoportvezetők 7 hét után váltanak tevékenységi körükben.
A klubnapközi kedvelt és várt tevékenységi formája lett a napközinek. A jobb megismerés érdekében szeretnénk bemutatni karácsony előtti klubnapközis foglalkozásunkat, melyet a mellékletben olvashatnak.

Szeretettel ajánljuk más napközis munkaközösségnek is e személyiségformáló programot, hiszen könnyen adaptálható, a pedagógusok ötleteitől függően színvonalas, változatos.

„AZÁLTAL TANULUNK,

amit LÁTUNK,

amit HALLUNK,

amit ÍZLELÜNK,

amit SZAGOLUNK,

amit MEGÉRINTÜNK,

amit TESZÜNK,

amit ELKÉPZELÜNK,

amire RÁÉRZÜNK,

amit ÉRZÜNK.”

Jeannette Vos

Klubnapközi

Időpont: 2005. december 16.
Feladat: Karácsonyi ajándék készítése
Napközis csoport: 1. csoport
Vezeti: Gulácsiné Góbor Eleonóra

I. Előkészítő rész

Eszközök kiosztása (dobozok, rajzlap, olló, arany cérna, aranytoll)

II. Motiváció

Milyen ünnep közeledtét várjuk?
Milyen szokásokat ismerünk?
(Előzetes feladat – gyűjtőmunka Luca napi szokások)
A gyűjtött szokások meghallgatása
Kisebbeknél tanítói segítség

December 13. Luca napja. Ezt a napot az egész magyar nyelvterületben gonoszjáró napnak tartották, ezért különösen a boszorkányok rontása ellen kellett védekezni.
Lucaszék készítése
Lucázás, kotyolás

A mai foglalkozáson egy kis meglepetést készítünk, melyet felhelyezhettek majd a karácsonyfára. Karácsonyi angyalkát készítünk.
A munkadarab bemutatása, megbeszélése

III. Alaklemezek körberajzolása a kiosztott lapokra
Az angyalkák körbenyírása

IV. Balesetveszély megbeszélése
Az olló helyes használata

V. Az angyalkák díszítése aranytollal, arc megrajzolása, összetűzés, cérnafelkötés

VI. Egyéni korrekció szükség esetén

VII. Az elkészült munkadarabok értékelése.
Megbeszélés – hogyan adjuk majd át a családnak

VIII. Jutalom karácsonyi dal, CD hallgatása

Időpont: 2005. december 16.
Feladat: Szarvas a téli tájban – vázolás, festés
Napközis csoport: 2. csoport
Vezeti: Varga Erika

Szemléltetés: téli tájképek
Tábla képe (szarvas rajza)

Munkaeszközök:
Festés kellékei: ceruza, festék, ecsetek, edény, rongy
Technikai megbeszélés:

- a tél színeiről
- a színek kikeveréséről
- a munka menetéről

Feladatmegoldás menete:

- A téli tájkép felvázolása
- Szarvas kialakítása két négyzetből
- A szarvas környezetének felvázolása
- Festés

Értékelés
Szempontok:

- A tér kitöltése
- Hasonlítás
- Alaki
- Színbeli

Záró feladat: munkaeszközök tisztítása és elpakolása

Időpont: 2005. december 16.
Feladat: Színházlátogatás
Napközis csoport: 3. csoport
Vezeti: Radicsné Papp Dóra

A foglalkozás keretében megtekintettük a városunkban működő Garabonciás színjátszó kör karácsonyi előadását.
Az előadás címe: Manócska karácsonya
Évek óta jó a kapcsolatunk a Művelődési Házzal, hiszen az ún. Pöttöm Mozi előadásait szívesen látogatjuk. Ezzel a műsorral kedveskedtek nekünk a közelgő ünnepekre. Mi is meglepetéssel készültünk: vittünk a szereplő gyerekeknek szaloncukrot. A műsor után, az iskolába visszatérve beszélgettünk a színdarabról és rajzot készítettek kedves szereplőjükről.

Időpont: 2005. december 16.
Feladat: Sportjáték
Napközis csoport: 4. csoport
Vezeti: Fődiné Klinkó Zsuzsanna

I. Bevezető rész

1. Szervezési feladatok: átöltözés, sorakozó
2. Terpeszfogó – játéktér megjelölése, fogó kiválasztása, szabályok ismertetése, játék levezetése

II. Fő rész

Játékok labdával:

- Vigyázz a labdára
- Labdakergető
- Szabadulás a labdától
- Padfogó labda nélkül

Menete:

- ✶ csapatok választása
- ✶ szabályok ismertetése
- ✶ játék irányítása
- ✶ játék értékelése
- ✶ dicséret

III. Befejező rész

1. *levezető rész* – járás a pad tetején, labda kosárba helyezésével sorakozás tornasorba
2. *értékelés, dicséret*

Időpont: 2005. december 16.
Feladat: Karácsonyi műsor óvodásoknak
Napközis csoport: 5. csoport
Vezeti: Barabás Erika

A karácsony az egyik legszebb ünnepünk, így elhatároztuk, hogy megajándékozzuk az óvodásokat ünnepi műsorral. 3 fő részre tagoltuk a műsor szerkezetét:

1. A tél örömei
2. Mikulás
3. Karácsony

Előzetes feladatként kapták a gyerekek, hogy ezekkel a témákkal kapcsolatban gyűjtsenek verseket, meséket. Az anyaggyűjtés után a szerepek szétosztására került sor. Fontosnak tartottam, hogy mindenki olyan szerepet kapjon, ami tetszik neki, így könnyebb a tanulás is. Amíg a gyerekek tanulták a verseket, addig én összeállítottam a műsor szerkezetét.,dalokat, énekeket gyűjtöttem.
A klubnapköziben gyakoroltuk a verseket, meséket, majd mindenki elmondhatta véleményét, ötletét. A műsor szereplőinek száma 35, így a decemberi klubnapközi keretein belül gyakoroltunk abban a csoportban, ahol a foglalkozást vezettem. A meséket eljátszottuk, a verseket meghallgattuk és sok dalt énekeltünk a közelgő ünnep alkalmából.

Versek:
Csorba Győző: December
Zelk Zoltán: Hóember
Donászy Magda: Hóember
Zelk Zoltán: Levél a Mikuláshoz
Veres Csilla: Karácsony
Juhász Gyula: Karácsony felé
Mikulástól karácsonyig c. kötetből: Az ünnepi vacsora c. mese

A decemberi klubnapközik sikerességét igazolja, hogy a műsort közel 100 óvodásnak tudtuk előadni, akik tátott szájjal hallgatták végig a mesét, a verseket, dalokat.

Időpont: 2005. december 16.
Feladat: Környezetvédelem – Madárkalács készítése
Napközis csoport: 6. csoport
Vezeti: Horváth Melinda

A foglalkozás felépítése

I. Előzetes szervezései feladatok

Gyűjtőmunka: magkeverék beszerzése vagy saját kezűleg összeválogatott magok (napraforgó, len, köles, rizs, apróra vágott dióbél, gyümölcsdarabkák, sajtdarabkák stb.), zsír, süteményesformák, alufólia, fonal.
Eszközök előkészítése a foglalkozás előtt.
Teremrendezés

II. Motiváció

Beszélgetés az osztályteremben a tél örömeiről és hátrányairól.
Minden évszaknak megvan a maga szépsége. A télnek is: a csillogó hótakaró, a zúzmarás fák, a jégcsapok.
Mondd, el miért szereted a telet?
Melyek a téli időjárás veszélyei?
Hogyan öltözködsz helyesen télen?
Madaraink egy része nem tölti nálunk a telet. Nem találnának elegendő táplálékot, amikor vastag hótakaró borítja a tájat, az itthon maradottaknak nehéz ennivalóhoz jutniuk. Sokan elpusztulnak a téli hidegben.
Ugye ti is láttatok már a hótakaró rejtekében élelem után kutató kismadarakat? Biztosan eszetekbe jutott, milyen jó lenne enni adni nekik valahogyan. Ezt most mi megvalósítjuk.

III. Fő tevékenység

Madárpogácsát készítünk az éhező madarak számára, amelyet bármely fa ágára könnyedén felakaszthattok.
Először is megolvasztjuk a zsírt, ha folyékonnyá vált, annyi magot keverünk bele, hogy jó sűrű massza legyen. Süteményformákba öntjük és belenyomkodunk egy hurokká hajtott fonalat. Ezután hűtőbe tesszük. Ha a zsír megdermed, kinyomkodjuk a formából és a kész madárkalácsot kiakasztjuk az iskola udvarán kiszemelt helyre.

IV. Felkínált tevékenység

A madárpogácsát a délután folyamán, illetve a többi napon figyelemmel kísérjük, ezáltal a madarak vizsgálatára is szert teszünk. A figyelmet nem kerülheti el, hogyha egyszer elkezdtük etetni a madarakat, folyamatosan pótolni kell az eledelt, mert ők megszokják, és számítanak rá.

Időpont: 2005. december 16.
Feladat: Játékos fejtörők a karácsonyi készülődés jegyében
Napközis csoport: 7. csoport
Vezeti: Dajka Szilvia

Menete:

I. Feladatlapok kiosztása, megbeszélése
II. Feladatok:

- ✶ Keresztrejtvény

- Betűhalmazból 3 karácsonyi étel kitalálása
- Találós kérdések
- Szókirakó
- Mondatkiegészítő
- Szógyűjtés
- Rejtvény
- Pontok összekötésével rajzkészítés
- Eltérések felfedezése
- Kalendárium

III. Értékelés, megbeszélés, jutalmazás

Felhasznált irodalom:

- Gordon Dryden és Dr. Jeannette Vos – A tanulás és a gondolkodás forradalmi módszerei I. rész Bagolyvár Kiadó
- Friedrich W. Kron: - Pedagógia, Osiris Kiadó, Bp. 1997.
- Kereszty Zsuzsa - TANÍTÓ folyóirat cikke
- Barkóczi Ilona – Putnoki Jenő – Tanulás és motiváció TK. 1980

Melléklet

JÁTÉKOS FEJTÖRŐK A KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS JEGYÉBEN

1. A kersztrejtvény megfejtése egy régi népszokás

Lányok játéka
Téli hónap
Hideg évszak
Karácsonyi étel
Karácsonyvárás
Téli csapadék
Téli álmot alvó állat
Mikulás segédje
Forró ital
Közlekedési eszköz télen
Ilyen a szép karácsony
Ilyenek a téli utak

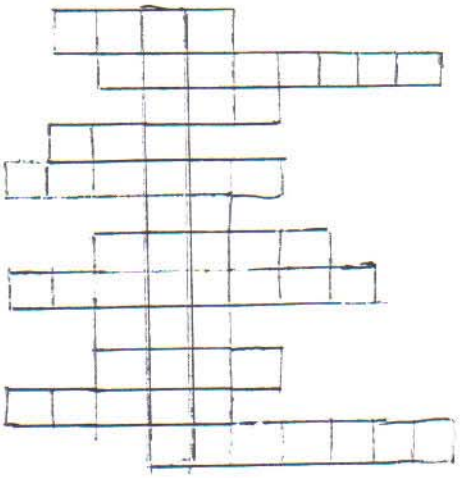

2. Három karácsonyi ételt tálaltam fel ide. Melyek ezek?

ILGIEBE ÁLSZÉLHA BAMÁUOKSG

3. Találd ki !

Fazék feje, szén a szeme, orra répa, nagy a hasa.

Együtt mennek mindenhová, egyik jobbra, másik balra. Puha, meleg az anyaga. A hógolyó eláztatja.

Pompázhat a színekben, világít a sötétben. Nem hosszú az élete, hamar megfog mérete.

4. A vízszintes sorokban egy-egy játék nevét találod. A kimaradt betűkből pedig egy újabb értelmes szót kaphatsz.

L Y Ó G H O Ó Á Z S T .....

O R S C K O Y L Z É S Á Á .....

Í L S E L L S É .....

5. Egészítsd ki a mondatokat!

Télen a hőmérséklet....., gyakran ..... helyett.....esik.

6. Gyűjts a téllel kapcsolatos szavakat! Folytasd minél több taggal!

Hó, hideg, jég.....
.....
.....

7. Ha a betűket helyesen olvasod össze, megfejtésül megkapod azt, ami a gyerekek
számára sok meglepetést tartalmaz karácsony előtt. Segítenek a nyilak.

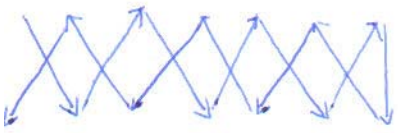

A	R	V	T	N	A	I
!	D	Á	E	P	T	N

Kösd össze a pontokat 1-től 55-ig!

Ha ügyes vagy, hamar megtalálod a két kép közötti öt eltérést!

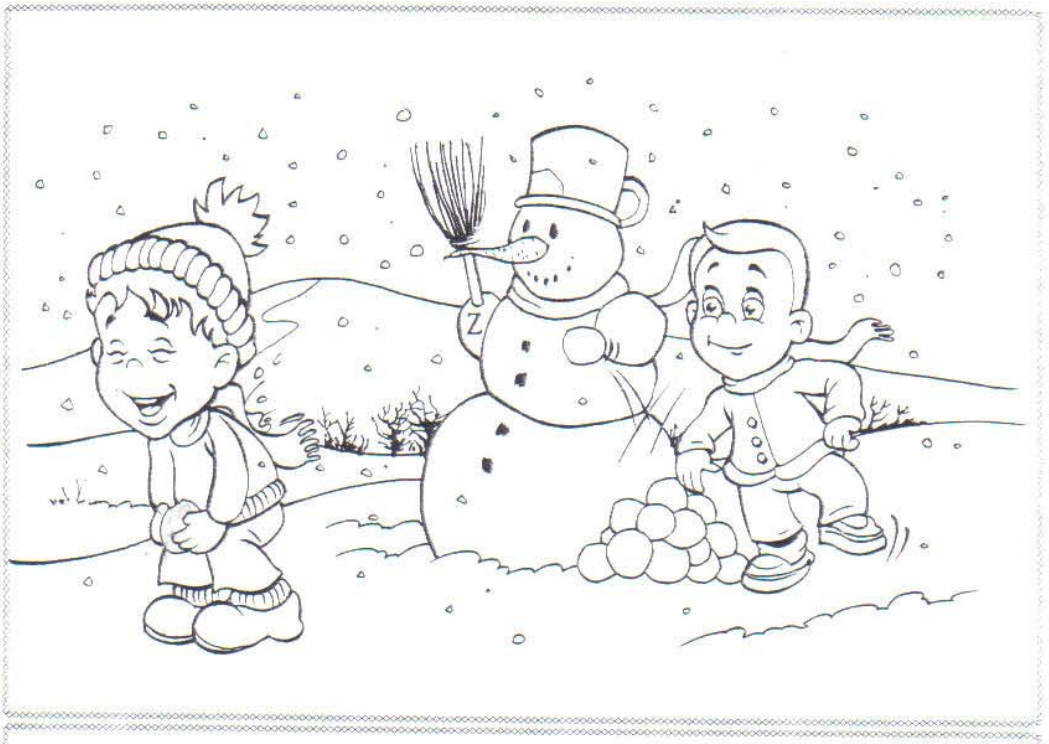

DERES DARÁS DECEMBER

KALENDÁRIUM

December 4. – Borbála napja.
Ezen a napon tilos volt fonni, varrni, takarítani. Úgy hitték, hogy sepréssel elsöpörnék a szerencsét.

December 6. – Miklós napja.
Szent Miklós püspök nevéhez fűződik a Mikulásjárás.
E napon tesz ajándékot a gyerekek cipőjébe a jóságos, piros köpenyes, fehér szakállú és hajú Mikulás, akit néha a krampusz is elkísér.

December 13. – Luca napja.
A magyar néphit kétféle Lucát ismer: a jóságosat és a boszorkányosat. Az egyik ajándékoz, a másik büntet.
E napon kezdik készíteni a három lábú Luca széket 13-féle fából, ami karácsonyra készül el.

December 24. – Ádám és Éva napja.
Karácsony ünnepét megelőző szenteste, melynek egyik szépsége a karácsonyfa állítása, gyertyagyújtás.

December 25. – Karácsony napja.
A kis Jézus születésének napja, a kereszténység egyik legszebb ünnepe. A szeretet és ajándékozás ünnepe.

December 31. – Szilveszter
Az év utolsó napja. ***Boldog új évet kívánunk!***